

DEDIKÁLOM

Eörsi

István

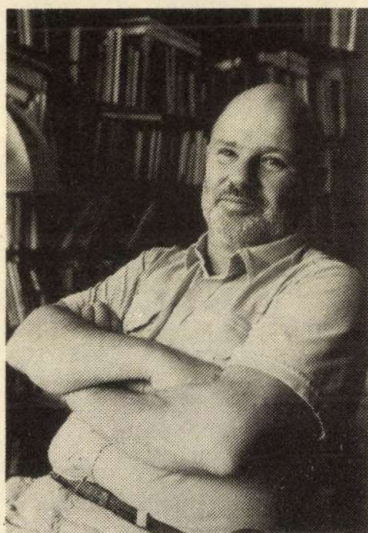
„A Jönnek a bájos tények 1983-ban jelent meg, és hamar elfogyott, bizonyára nem népszerűségemnek, hanem az alacsony példányszámnak köszönhetően. Úgy voltam ezzel a könyvvel, mint a szülők, akik kevésbé sikeres gyerekeknek szurkolnak a leginkább. Úgy vélik – és olykor igazuk is van –, hogy a sikeresség és a sikerültség mértéke nem feltétlenül vág egybe.

E második kiadás számára nem egészítettem ki harmincévnyi verstermésem summáját a könyv összeállítására óta eltelt újabb évtized verseivel. A korábban kényszerűségből kihagyott költeményeket sem vettem fel pótlólag, ezek többsége amúgy is megjelent már azóta. Legyőztem a kísértést, hogy e régi gyűjteményt újabb szűrőn bocsászam át. Pusztán arra törekedtem, hogy a Szépirodalmi Könyvkiadó által annak idején megjelentetett könyvet – melyről még barátaim egy része sem szerzett tudomást – ismét felkínálhassam a közönségnek. Néhány korrekciótól azonban nem tartóztattam meg magam, részint művészi megfontolásból, részint a kötet cenzúráltatlansága végett. Néhány versen ugyanis, furcsa módon nem okvetlenül a legszentsegtörőbbekben, rontanom kellett nélyest, hogy napvilágot láthassanak. További újdonság, hogy feltüntettem néhány vers keletkezési dátumát, ahol ez a szövegek megértését segíti. 1983-ban éppen erről a segítségről kellett lemondanom.

Megjegyzem még, hogy a cenzori teendőket nem könyvem lektora, Márványi Judit látta el. A kényszerű változtatások magasabb – a kiadó feletti egekből fakadó – sugallat gyümölcsei. Egyébként a szerzőnek, ha jó barátja volt a lektor, és ha vonzották a tabutémák, öncenzúrát is alkalmaznia kellett, hogy ne hozza lektorát olyan helyzetbe, amelyben csak a cenzori teendők felvállalása vagy külföldre – esetleg állását is veszélyeztető – hivatali kényelmetlenségek között választhatott. Jó néhány versemet ezért be sem nyújtottam annak idején.

Most pedig válogatott jókívánságaim kíséretében ismét újakra bocsájtom bájos tényeimet.”

A fent idézett szöveg könyvem előszava. Egy tanácsot vagy kérést mellékelek hozzá, a Könyvvilág olvasói közül azok számára, akik érdeklődnek Bájos Tényeim iránt, és

Fotó: Kecskeméti Kálmán

nem szűkölködnek az időben: olvassák el úgy ezt a kötetet, mint valami regényt.

Némely költők művét a történelmi időnek csak legáltalánosabb jellegzetességei befolyásolják, tulajdonképpen témájuk azonban a saját benső világuk külső események által alig befolyásolt állapota. Más költők a külvilág krónikásai, pontosabban: a saját benső világuké, mely azonban azokból a reflexiókból meríti erejét, amelyeket a külvilág változásai csálnak ki belőle.

A legtöbb lírikus műve e két véglet között teljesül be, az egyik vagy a másik végponthoz közelebb. Mondanom sem kellene, hogy e kétfajta költészet között, ha művelői egyformán tehetségesek, nem a minőségben, hanem a milyenségben mutatkozik különbség.

Én mint költő a második csoportba tartozom. Verseimben reményeim szerint fellelhető az utolsó évtizedek lelki története. Ezért olvasható a könyvem nem túl ragyogóan induló, de egyre javuló regényként, sőt, mi több: történelmi regényként, hiszen ezt a gyűjteményt már 1981-ben lezártam.

Eörsi István:
Jönnek a bájos tények
Cenzúrázatlan kiadás.

Cserépfalvi.
268 oldal, fűzve 198 Ft.